

iptal kararında “projede gelişen şartlar ve koşullar çerçevesinde revizyona gidilecek olması” gerekçesine yer verilmekle birlikte, bahse konu “gelişen şartlar ve koşullara” ilişkin somut tespitlere yer verilmediği, projede yapılacak değişikliklerin ve bunların başvuruya konu ihaleye etkilerinin neler olduğunun belirtilmediği, dolayısıyla ihalenin iptal edilmesine ilişkin olarak somut gerekçelerin ortaya konulmadığı

Toplantı No	: 2018/004
Gündem No	: 18
Karar Tarihi	: 24.01.2018
Karar No	: 2018/UH.I-248

BASVURU SAHİBİ:

Planevi Şehircilik Planlama Org. Taah. Tic. İth. ve İhr. Ltd. Şti.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı,

BASVURUYA KONU İHALE:

2017/363247 İhale Kayıt Numaralı "Balıkesir İli 8 İlçede 1/25000 Ölçekli İlçe Bütünü Jeolojik Etüd Raporu ve 1/25000 Nazım İmar Planı, 1/5000 Ölçekli Kent Merkezleri Revizyon ve İlave Nazım İmar Planı Hazırlanması Danışmanlık Hizmet Alımı İşi" İhalesi

KURUMCA YAPILAN İNCELEME:

Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı tarafından 19.10.2017 tarihinde belli istekliler arasında ihale usulü ile gerçekleştirilen "Balıkesir İli 8 İlçede 1/25000 Ölçekli İlçe Bütünü Jeolojik Etüd Raporu ve 1/25000 Nazım İmar Planı, 1/5000 Ölçekli Kent Merkezleri Revizyon ve İlave Nazım İmar Planı Hazırlanması Danışmanlık Hizmet Alımı İşi" ihalesine ilişkin olarak Planevi Şehircilik Planlama Org. Taah. Tic. İth. ve İhr. Ltd. Şti. tarafından 27.12.2017 tarih ve 71494 sayılı Kurum Kayıtlarına alınan 27.12.2017 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2017/3343 sayılı şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi:

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle; başvuruya konu ihalenin 08.11.2017 tarihinde tebliğ edilen kesinleşen ihale kararı ile uhdelerinde bırakıldığı ve ihale süreci içerisinde yapılan şikâyet başvurularının da idare tarafından reddedildiği, ancak başvuruya konu ihalenin ihale yetkilisi tarafından "proje gelişen şartlar ve koşullar çerçevesinde revizyona gidileceği" gerekçesiyle iptal edildiği, oysa ihalenin yapıldığı 19.10.2017 tarihinde bu yana, ihalede tarif edilen işlerin gerekliliğinde ve imar planlarının uygun olarak yapılması zorunlu olan üst ölçek imar planlarında ve imar mevzuatında bir değişiklik olmadığında, alt ölçek imar planlarına olan ihtiyaçlarda değişiklik olmadığında, aynı kapsamda hazırlanan ve iptal edilen ilk ihale ile ikinci ihale arasındaki süreçte "şartlar ve koşullarda" oluşan değişikliklerin fark edilip düzeltilmiş olması gerektiği, sonuç olarak ihalenin iptal gerekçeleri somut dayanaktan yoksun ve subjektif nitelikte olduğundan idarenin ihalenin iptali kararının hukuka aykırı olduğu iddialarına yer verilmiştir.

İptal gerekçeleri ile sınırlı olarak yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

İdari Şartname'nin 2'nci maddesinde ihale konusu danışmanlık hizmeti içinin "Balıkesir İli 8 İlçede 1/25000 Ölçekli İlçe Bütünü Jeolojik Etüd Raporu,1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planı,1/5000 Ölçekli Kent Merkezleri Revizyon ve İlave Nazım İmar Planı Hazırlanması Danışmanlık Hizmet Alımı İşi" olarak belirtildiği, işin yapılacağı yerlerin ise "Balıkesir İli Bandırma, Erdek, Marmara, Edremit, Havran, Burhaniye, Gömeç, Ayvalık İlçeleri" olarak belirtildiği; 18'inci maddesinde teklif ve sözleşme türünü götürü bedel teklif ve sözleşme olarak belirtildiği; Sözleşme Tasarısı'nın 9'uncu maddesinde iş için süresinin 480 takvim günü olarak düzenlendiği görülmüştür.

24.07.2017 tarihinde ilanı ve 08.08.2017 tarihinde ön yeterlik oturumu yapılan söz konusu ihaleye 9 adayın ön yeterlik başvurusunda bulunduğu, 07.09.2017 tarihli 9 adayın tümünün kısa listeye alındığı ve 9 adaya ihale dokümanı gönderilerek teklif vermeye davet edildiği, 19.10.2017 tarihinde yapılan ihaleye 8 isteklinin katıldığı, 06.11.2017 tarihinde asgari teknik puanı sağlayan 5 istekliye 08.11.2017 tarihinde mali tekliflerin açılacağına bildirildiği, 08.11.2017 tarihinde mali tekliflerinin açıldığı ve 08.11.2017 tarihli ihale komisyonu kararı ile en yüksek toplam puanı (mali + teknik puan) olan başvuru sahibi Planevi Şehircilik Planlama Org. Taah. Tic. İth. ve İhr. Ltd. Şti.'nin ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olarak belirlenerek ihalenin bu istekli üzerinde bırakıldığı, bu kararın da önce aynı tarihte ihale yetkilisi tarafından onaylandığı, daha sonra 07.12.2017 tarihinde ihale yetkilisince ihalenin iptal edildiği, iptal kararında "Yapılması planlanan Balıkesir İli 8 İlçede 1/25000 Ölçekli İlçe Bütünü Jeolojik Etüd Raporu,1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planı,1/5000 Ölçekli Kent Merkezleri Revizyon ve İlave Nazım İmar Planı Hazırlanması Danışmanlık Hizmet Alımı İşinde belirtilen ilçeler ve bunların imar planı yapım süresi göz önüne alındığında kentin acil ihtiyaçlarının karşılanamayacağı düşünülmekte birlikte, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun Temel İlkeler başlıklı 5. maddesinde bahsi geçen "...ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur" hükmü doğrultusunda yapılacak olan projede gelişen şartlar ve koşullar çerçevesinde revizyona gidileceğinden bahsi geçen ihalenin iptali" hususlarına yer verildiği görülmüştür.

Öte yandan, başvuru sahibinin şikâyet başvurusuna idarece verilen cevapta "Kentin acil ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik yapılması planlanan bahse konu danışmanlık hizmet alımı ihalesinde; ihalenin sonucuna yapılan itirazlar sonucu öngörülen ihale süresinin daha da uzaması ve aynı kapsamda hazırlanan ve iptal edilen ilk ihale ile ikinci ihalenin sonuçlandırılması arasında geçen sürecin acil ihtiyaçların temininde aksamaların neden olacağı, herhangi bir aksamaya yol açmamak için ihale sürecinde yapılması planlanan iş ve işlemlerin gelişen şartlar ve koşullar çerçevesinde revize edilmesini kaçınılmaz olduğu" hususlarına yer verilerek şikâyet başvurusu reddedilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci maddesinin birinci fıkrasında "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur." hükmü,

Aynı Kanun'un 40'inci maddesinde "İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihale tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir. İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder. İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır." hükmü bulunmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden ihalelerde idarelerin ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu, ihale komisyonu tarafından ihaleye ilişkin değerlendirme sonucunda alınan kararın ihale yetkilisinin onayına sunulması gerektiği, ihale yetkilisinin karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylayabileceği veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal edebileceği, ihalenin iptali noktasında idarelerin takdir yetkilisinin bulunduğu ancak bu yetkinin mutlak ve sınırsız olmayıp kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlı olduğu ve iptal işleminin somut gerekçelere dayandırılması gerektiği anlaşılmaktadır.

İptal kararı ile idarenin şikâyet başvurusuna vermiş olduğu cevap birlikte ele alındığında, ihalenin iki gerekçe ile iptal edildiği anlaşılmış olup, bunların;

- Ihalenin sonucuna yapılan itirazlar sonucu öngörülen ihale süresinin daha da uzamasının kentin acil mahiyetli ihtiyaçlarını karşılanmasını engellemesi ve bunun da ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını ilkesinin sağlanmasına mani olması,
- Projede gelişen şartlar ve koşullar çerçevesinde revizyona gidilecek olması şeklinde belirtildiği görülmüştür.

Söz konusu gerekçelere ilişkin olarak yapılan incelemeye aşağıda yer verilmiştir.

İhale konusu hizmet içinin bir danışmanlık hizmeti işi olduğu ve 4734 sayılı Kanun'un 48'inci maddesi gereğince belli istekliler arasında ihale usulü ile gerçekleştirildiği, bu kapsamda, ihaleye ait ilanın 24.07.2017 tarihinde yayımlandığı, 08.08.2017 tarihinde ön yeterlik başvuru dosyalarının idareye teslim edildiği, 08.09.2017 tarihinde kısa listeye alınan adayların belirlendiği ve bunların ihalede teklif vermeye davet edildiği, tekliflerin (teknik + mali teklifler) 19.10.2017 tarihinde idareye verildiği, 06.11.2017 tarihinde asgari teknik puanı alan isteklilerin belirlendiği ve isteklilere mali tekliflerin 08.11.2017 tarihinde açılacağına bildirildiği, 08.11.2017 tarihinde mali tekliflerin açıldığı ve 08.11.2017 tarihinde tanzim edilen ve aynı tarihte ihale yetkilisince onaylanan ihale komisyonu kararı ile ihalenin başvuru sahibi Planevi Şehircilik Planlama Org. Taah. Tic. İth. ve İhr. Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı görülmüştür.

İhale komisyonu kararı üzerine, genel olarak ihale komisyonuna yapılan teknik tekliflerin puanlanmasını isabetli olmadığına ilişkin olarak, 13.11.2017 tarihinde Utta Planlama Projelendirme Danışmanlık Tic. Ltd. Şti. ile BHA İmar Planlama Müh. İnş. İnşaat Malz. Müş. Tur. Tar. Gıda Teks. ve Petrol Ür. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. ve 16.11.2017 tarihinde Egeplan Planlama Ltd. Şti. tarafından idareye şikâyet başvurusunda bulunulmuş olup, bu başvuruların tümü idarece sırasıyla 16.11.2017, 17.11.2017 ve 27.11.2017 tarihli yazılar ile reddedilmiştir.

Yukarıda aktarıldığı üzere, ihale konusu işin gerçekleştirildiği belli istekliler arasında ihale usulü, ön yeterlik değerlendirmeleri, teknik teklif değerlendirmeleri ve mali teklif değerlendirmeleri aşamalarından oluşup niteliği gereği uzun süreli bir ihale usulü olduğu açıktır. Nitekim inceleme konusu ihalenin ilan tarihi ile ihale komisyonu kararı tarihi arasında 3,5 aylık bir süre bulunmaktadır. Ayrıca, işinin süresi 480 gün olan inceleme konusu danışmanlık hizmeti ihalesinde anılan isteklilere yapılan şikâyet başvuruları nedeniyle ihale sürecinin yaklaşık 20 gün uzadığı tespit edilmiştir. Son olarak, teknik teklif ağırlık oranının %80, mali teklif ağırlık oranının %20 olduğu inceleme konusu ihaleye ilişkin olarak ihale komisyonunca ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak belirlenen başvuru sahibinin teklif tutarının idarece piyasa araştırması neticesinde hesaplanan yaklaşık maliyet tutarının altındadır. Bu itibarla, idarenin "İhalenin sonucuna yapılan itirazlar sonucu öngörülen ihale süresinin daha da uzamasının kentin acil mahiyetli ihtiyaçlarını karşılanmasını engellemesi ve bunun da ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını ilkesinin sağlanmasına mani olması" şeklindeki 1'inci iptal gerekçesinin yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Öte yandan, iptal kararında "projede gelişen şartlar ve koşullar çerçevesinde revizyona gidilecek olması" gerekçesine yer verilmekle birlikte, bahse konu "gelişen şartlar ve koşullara" ilişkin somut tespitlere yer verilmediği, projede yapılacak değişikliklerin ve bunların başvuruya konu ihaleye etkilerinin neler olduğunun belirtilmediği, dolayısıyla ihalenin iptal edilmesine ilişkin olarak somut gerekçelerin ortaya konulmadığı görüldüğünden idarenin 2'nci gerekçesinin de yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak, idarenin iptal işleminde tespit edilen yukarıdaki aykırılıklar nedeniyle iptal işlemi 4734 sayılı Kanun'a uygun olmadığından, idarenin ihalenin iptaline ilişkin kararının iptaline karar verilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

İdarenin ihalenin iptali kararının iptaline,

Oybirliği ile karar verildi.